

V Bruseli 22. novembra 2017
(OR. en)

14206/17

EDUC 406
JEUN 141
EMPL 540
SOC 708

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13538/17 EDUC 381 JEUN 129 EMPL 511 SOC 668
Č. dok. Kom.:	9842/17 EDUC 276 JEUN 79 EMPL 346 SOC 449 + ADD 1
Predmet:	Závery Rady o rozvoji škôl a excelentnej výučbe – závery Rady (20. novembra 2017)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o rozvoji škôl a excelentnej výučbe, ktoré Rada prijala na svojom 3 577. zasadnutí 20. novembra 2017.

Závery Rady o rozvoji škôl a excelentnej výučbe

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC politické súvislosti tejto otázky, ktoré sa uvádzajú v prílohe k týmto záverom,

UZNÁVAJÚC, ŽE:

1. Zavedenie vysokokvalitného, inkluzívneho a spravodlivého školského vzdelávania pre všetkých žiakov do praxe je najvyššou prioritou, ktorá ovplyvňuje budúci sociálny pokrok a udržateľný rast v Európskej únii. Vzdelávanie zohráva rozhodujúcu úlohu, pokiaľ ide o vyhliadky mladých ľudí a ich životné príležitosti, a je základom pre osobný rozvoj žiakov v občianskom a sociálnom živote, na trhu práce a v ich osobnom živote.
2. Je dôležité, aby sa jednotlivci vzdelávali po celý svoj život, aby dokázali čeliť výzvam, ktoré prináša rýchlo sa meniaci svet. Školy, s podporou širšej komunity, môžu zohrávať významnú úlohu tým, že jednotlivcom budú pomáhať rozvíjať širokú škálu kľúčových kompetencií¹, aby prijali zodpovednosť za svoje celoživotné vzdelávanie a kariéru, a aby sa z nich stali aktívni a zodpovední občania.

UVEDOMUJÚC SI

3. potrebu moderných prístupov k výučbe, vzdelávaniu a riadeniu systémov školského vzdelávania, ktoré vychádzajú z pokroku vo vede o vzdelávaní a pomáhajú školám reagovať na meniace sa vzdelávacie nároky žiakov, spoločnosti a trhu práce, ako aj na požiadavky, ktoré so sebou priniesol digitálny a technologický rozvoj;

¹ V odporúčaní z roku 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie sa kľúčové kompetencie definujú ako kombinácia vedomostí, zručností a postojov.

4. výzvy súvisiace s dosiahnutím referenčnej hodnoty, ktorým je do roku 2020 znížiť podiel osôb dosahujúcich slabé výsledky v čítaní, matematike a prírodných vedách², čo si vyžaduje skutočné politické úsilie s cieľom zlepšiť schopnosť škôl podporovať všetkých žiakov vrátane osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami a žiakov zo znevýhodneného prostredia;
5. skutočnosť, že napriek značnému pokroku, ku ktorému došlo v posledných desiatich rokoch, je potrebné pokračovať v úsilí, aby sa dosiahol hlavný cieľ stratégie Európa 2020 znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky;³
6. potrebu presadzovať v školskom vzdelávaní a jeho prostredníctvom rovnosť, spravodlivosť a inkluzívnosť, pretože sociálno-ekonomické zázemie je aj naďalej významným faktorom ovplyvňujúcim stupeň dosiahnutého vzdelania študentov;
7. potrebu investovať do učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl ako významných činiteľov determinujúcich úspechy študentov a podporovať ich v prijímaní zodpovednosti a dosahovaní lepšej rovnováhy medzi profesionálnou nezávislosťou a osobnou zodpovednosťou;
8. význam dobrého riadenia systémov školského vzdelávania a rovnováhu medzi nezávislosťou a zodpovednosťou škôl ako rozhodujúceho faktora pri zlepšovaní kvality, spravodlivosti a efektívnosti vo vzdelávaní;
9. význam vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, ktoré je základom dosahovania lepších výsledkov na všetkých ďalších stupňoch vzdelávania a účasti na celoživotnom vzdelávaní, ako aj význam podporovania vzdelávania všetkých detí, ich blaha a vývoja.

ZDÔRAZŇUJE, ŽE

10. Rozmanitosť je charakteristickým znakom školského vzdelávania v Európe, v ktorej sú členské štáty plne zodpovedné za organizáciu a rozvoj vlastných vzdelávacích systémov, čo znamená, že riešenia spoločných výziev a vykonávania cielených reforiem, sa môžu líšiť v závislosti od národných, regionálnych a miestnych súvislostí.

² Do roku 2020 by mal podiel osôb vo veku 15 rokov dosahujúcich nízke výsledky v čítaní, matematike a prírodných vedách predstavovať menej ako 15 %.

³ Do roku 2020 by mal podiel osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku a odbornú prípravu, predstavovať menej ako 10 %.

11. Európska spolupráca v oblasti školského vzdelávania, najmä prostredníctvom programu Erasmus +, má vysokú pridanú hodnotu EÚ a zohráva významnú úlohu pri zabezpečovaní kvalitného vzdelávania, budovaní užších kontaktov medzi mladými Európanmi, pestovaní spoločnej európskej identity a podporovaní politických reforiem v oblasti vzdelávania.

VÍTA oznámenie Komisie o rozvoji škôl a excelentnej výučbe pre výborný štart do života,⁴ v ktorom sa identifikujú tri oblasti, kde sú potrebné opatrenia a kde môže pomôcť podpora na európskej úrovni.

Z tohto dôvodu VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, aby sa s náležitým zreteľom na zásadu subsidiarity a s prihliadnutím na situáciu v danom členskom štáte zamerali na tieto prioritné oblasti činnosti:

12. Zabezpečiť kvalitné a inkluzívne vzdelávanie⁵ a prispievať k rozvíjaniu talentu a potenciálu všetkých žiakov prostredníctvom:
- a) podporovania škôl v uplatňovaní celoškolského prístupu k rozvíjaniu výučby a učenia s cieľom presadzovať v školách kultúru, ktorá je inkluzívnejšia, prístupnejšia a vo väčšej miere prihliada na potreby jednotlivca, pričom sa zameriava na blahobyt celej školskej komunity a uplatňuje nulovú toleranciu zastrašovania, násilia a diskriminácie na akomkoľvek základe;
 - b) prijatia krokov, ktorých cieľom je zabezpečiť získanie solídnych odborných vedomostí spolu s rozvojom celej škály kľúčových kompetencií, najmä sociálnych a občianskych kompetencií, ako aj podporovanie spoločných hodnôt⁶;
 - c) motivovania žiakov, podporovaním ich schopnosti naučiť sa učiť a prevzatia zodpovednosti za vzdelávanie, a presadzovania hlasu žiakov, demokratického dialógu a časti na živote v škole;

⁴ 9842/17.

⁵ Ako sa odkazuje v záveroch Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o začleňovaní v rozmanitosti s cieľom dosiahnuť vysokú kvalitu vzdelávania pre všetkých (február 2017).

⁶ Ako sa uvádza v deklarácii o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerance a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania.

- d) obohacovania procesu učenia sa, a zároveň podporovania efektívneho využívania digitálnych technológií a nabádania na činnosti, ktoré spájajú vzdelávanie so skúsenosťami z reálneho života, napríklad prostredníctvom učenia založeného na projektoch a problémoch, skúseností získavaných na pracovisku alebo účasti na činnostiach miestneho spoločenstva;
- e) investovania do včasnej a cielenej podpory pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami a pre osoby pochádzajúce zo znevýhodneného prostredia, ktoré sú osobitne vystavené riziku, a to prostredníctvom rôznych prostriedkov, ako je napríklad poskytovanie lepšieho prístupu k inkluzívnemu prostrediu a zameranie sa na zmeny v rámci vzdelávacieho systému a na prechod zo školy na pracovný trh;
- f) investovania do vysokokvalitného vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve⁷, ktoré sú prístupné a dostupné všetkým deťom.

13. Posilniť postavenie učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl prostredníctvom:

- a) prechodu smerom ku komplexnej politike v oblasti učiteľstva, ktorá zahŕňa všetky štádiá učiteľskej profesie, a v ktorej sa využívajú výhody digitalizácie v oblasti vzdelávania;
- b) zatraktívnenia učiteľskej profesie poskytovaním kvalitných pracovných podmienok a zlepšením podpory, spätnej väzby a usmerňovania, najmä pri začínajúcich učiteľoch a vedúcich pracovníkoch škôl;
- c) poskytovania kvalitného začiatočného vzdelávania učiteľov, v ktorom by sa mal osobitný dôraz klásť na prax dobre pripravených vyučovacích hodín, a ktoré zahŕňa celé obdobie trvania ich štúdia a v prípade potreby je usmerňované vyškolenými mentormi;
- d) investovania do kontinuálneho profesijného rozvoja a rastu učiteľov vo všetkých štádiách ich povolania a zlepšovania vedenia v oblasti vzdelávania;
- e) podporovania prípravy a profesijného rozvoja pedagógov učiteľov a mentorov a zabezpečenia širšieho rozsahu skúseností vo vzdelávaní a v odbornej príprave učiteľov;

⁷ Ako sa uvádza v záveroch Rady o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve: zabezpečenie optimálneho začiatku pre všetky naše deti vo svete budúcnosti (19. a 20. mája 2011).

- f) posilňovania cielenej spolupráce, vzdelávacích sietí, online komunít a inovačných pedagogických postupov učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl, a zapojenia ďalších relevantných zainteresovaných strán.

14. Prejsť k účinnejšiemu, spravodlivejšiemu a efektívnejšiemu riadeniu prostredníctvom:

- a) nájdania správnej rovnováhy medzi nezávislosťou a zodpovednosťou s cieľom podporovať neustále zlepšovanie a inovácie v škole a na úrovniach systému;
- b) ďalšieho rozpracovania systémov zabezpečovania kvality vrátane sebahodnotenia, kvantitatívneho a kvalitatívneho posúdenia v súlade so situáciou a politikami v danom členskom štáte, ktoré vychádzajú z komplexného pochopenia rozvoja škôl, ktorý stanovili a s ktorým súhlasia zúčastnené strany;
- c) podpory politík na základe dôkazov a zabezpečenia vyváženého a primeraného využívania údajov, napríklad aj z medzinárodných porovnávacích štúdií a Monitoru vzdelávania a odbornej prípravy;
- d) úsilia o dostatočné a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov na školské vzdelávanie a o optimálne využívanie zdrojov na všetkých úrovniach a v prípade potreby prostredníctvom začatia štrukturálnych reforiem školského vzdelávania.

VYZÝVA KOMISIU, aby svojou činnosťou dopĺňala opatrenia prijaté členskými štátmi a podporovala ich spoluprácu s cieľom:

- 15. prehĺbiť spoluprácu medzi školami tým, že prostredníctvom programu Erasmus + budú prístupnejšie partnerstvá medzi školami, eTwinningu a mobilite študentov, pracovníkov a pedagógov, ktorí učiteľov pripravujú, vrátane praktických skúseností v zahraničí pre začínajúcich a budúcich učiteľov a vedenie škôl;
- 16. podnecovať rozvoj širokého súboru kľúčových kompetencií všetkých mladých ľudí vrátane základných zručností, digitálnych kompetencií a schopností na podporu osobného a spoločenského rozvoja a aktívneho občianstva, a to prostredníctvom výmeny najlepších postupov a partnerského učenia;

17. posilniť pripravenosť škôl na vzdelávanie v digitálnom veku, napríklad podporovaním sebahodnotenia učiteľov a rozvoja ich digitálnych kompetencií prostredníctvom rámca digitálnych kompetencií, preskúmať potenciál dobrovoľného nástroja na hodnotenie vlastných digitálnych schopností pre školy a ďalej rozvíjať online komunity a zdroje EÚ;
18. podporovať vzdelávanie v oblasti vedy, technológie, inžinierstva, (umenia) a matematiky (STE(A)M) podporovaním najlepších postupov, posilňovaním spolupráce škôl s inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, výskumným a podnikateľským sektorom na úrovni EÚ, a účinne riešiť rodové rozdiely a stereotypy;
19. posilniť činnosti súvisiace s partnerským učením a partnerským poradenstvom a výmenu skúseností a najlepších postupov, najmä v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, zabezpečenia kvality, povolani a odborného rozvoja učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl, a posilniť inkluzívne vzdelávanie;
20. presadzovať a podporovať inkluzívnosť vo vzdelávaní, a to aj prostredníctvom experimentovania s výučbou žiakov z rôznych jazykových a kultúrnych prostredí, a posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi a Európskou agentúrou pre rozvoj špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania, ako aj s inými príslušnými agentúrami a medzinárodnými organizáciami;
21. propagovať a podporovať výskum v oblasti vzdelávania a šírenia výsledkov výskumu a v spolupráci s členskými štátmi ďalej rozvíjať súčinnosť s OECD s cieľom vypracovať spoločné porovnávacie údaje a správy v oblasti školského vzdelávania okrem iného aj pomocou účinnejšieho zhromažďovania spoločných údajov sieťou Eurydice a organizáciou OECD;
22. pomôcť členským štátom, ktoré z vlastnej iniciatívy požiadajú o pomoc pri navrhnutí a realizácii rozsiahlych reforiem školského vzdelávania, zriadením technickej podpory založenej na dopyte s náležitým zreteľom na zásadu subsidiarity. Podporu možno poskytnúť prostredníctvom útvarov Komisie, napríklad prostredníctvom služby na podporu štrukturálnych reforiem, a finančných nástrojov EÚ, ako sú napríklad európske štrukturálne a investičné fondy a Erasmus+.

ĎALEJ ZDÔRAZŇUJE, ŽE JE DÔLEŽITÉ, ABY

23. Komisia v plnej miere prihliadla na tieto závery pri príprave svojich návrhov týkajúcich sa budúceho strategického rámca spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a programu Únie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy po roku 2020.
-

Politické súvislosti

1. Závery Rady – Príprava mladých ľudí na 21. storočie – agenda pre európsku spoluprácu v školstve (21. novembra 2008).
2. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Zlepšovanie spôsobilostí pre 21. storočie: Agenda pre európsku spoluprácu v školstve (3. júla 2008).
3. Závery Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“) (12. mája 2009).
4. Závery Rady o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve: zabezpečenie optimálneho začiatku pre všetky naše deti vo svete budúcnosti (19. a 20. mája 2011).
5. Závery Rady o účinnom vzdelávaní učiteľov (20. mája 2014).
6. Závery Rady o účinnom vedení v oblasti vzdelávania (25. a 26. novembra 2013).
7. Deklarácia o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerance a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania (Paríž, 17. marca 2015).
8. Závery Rady o úlohe vzdelávania v ranom detstve a primárneho vzdelávania pri podpore tvorivosti, inovačnosti a digitálnej kompetencie (18. a 19. mája 2015).
9. Spoločnú správu Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) – Nové priority pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (23. a 24. novembra 2015).
10. Závery Rady o znižovaní miery predčasného ukončenia školskej dochádzky a podpore úspechu v škole (23. a 24. novembra 2015).

11. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o podpore sociálno-ekonomického rozvoja a inkluzívnosti v EÚ prostredníctvom vzdelávania: príspevok vzdelávania a odbornej prípravy k európskemu semestru 2016 (24. februára 2016).
 12. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Nový program v oblasti zručností pre Európu: Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnatelnosti a konkurencieschopnosti (10. júna 2016).
 13. Monitor vzdelávania a odbornej prípravy 2016 (7. novembra 2016).
 14. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Zlepšiť a zmodernizovať vzdelávanie (7. decembra 2016).
 15. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o začleňovaní v rozmanitosti s cieľom dosiahnuť vysokú kvalitu vzdelávania pre všetkých (17. februára 2017).
 16. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Rozvoj škôl a excelentná výučba: kľúč pre výborný štart do života (30. mája 2017).
-